

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Alueet ja kasvupalvelut -osasto

MUISTIO
26.8.2021

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS ALUEIDEN KEHITTÄMISESTÄ JA EUROOPAN UNIONIN ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN TOIMEENPANOSTA ANNETUSSA LAISSA TARKOITETUISTA TUKIALUEISTA 2021

Suomen aluetukikelpoiset alueet ja niillä myönnettävien yritysten investointitukien tukitasot määritellään EU:n määräaikaisten alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen puitteissa. Nykyiset suuntaviivat ovat voimassa vuoden 2021 loppuun asti. Euroopan komission hyväksymät tukialueet (aluetukikartta) nimetään kansallisesti valtioneuvoston asetuksella.

Uusi alueiden kehittämisen toimeenpanoa koskeva laki edellyttää uutta asetusta

Vuoden 2021 loppuun voimassa oleva valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetussa laissa tarkoitetuista tukialueista (445/2014) on annettu alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014) 47 §:n nojalla. Alueiden kehittämisen lainsäädäntö uudistuu 1.9.2021 alkaen, jolloin tulee voimaan laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021). Uusi laki kumoaa aiemman lain 7/2014 ja sen nojalla annetut valtioneuvoston asetukset, minkä vuoksi tukialueista tulee säätää uuden lain mukaisella valtioneuvoston asetuksella. Muutos on tekninen, eikä vaikuta voimassa olevaan tukialuejakoon. Tukialueisiin I ja II nimetyt kunnat säilyvät ennallaan vuoden 2021 loppuun asti.

Asetusehdotuksesta ei ole pyydetty lausuntoja, koska kyseessä on tekninen muutos ja asia on yleiseltä merkitykseltään vähäinen.

Aluetukikartan tukialueet Suomessa

Komission hyväksymästä aluetukikartasta ns. harvan asutuksen perusteella ennalta määritellyt tukialueet (Itä- ja Pohjois-Suomen suuralue) kuuluvat ensimmäiseen tukialueeseen ja kansallisen esityksen perusteella nimetyt alueet (Salon seutukunta, Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta ja Konneveden kunta) toiseen tukialueeseen. Muualla Suomessa tukitasot ovat matalammat ja suurille yrityksille ei voida myöntää tukea.

Tukialueilla käytössä olevista tuen enimmäisprosenttiosuuksista säädetään nykyisin Euroopan komission hyväksymien tukitasojen mukaisesti valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (716/2014). Myös yritystukia koskeva lainsäädäntö uudistuu syksyn 2021 aikana. Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 (758/2021) on vahvistettu elokuussa 2021 ja tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana myöhemmin syksyllä 2021. Investointeihin myönnettävän enimmäistuen määrästä tullaan säätämään uuden lain nojalla annettavassa yritystukia koskevassa asetuksessa.

Tukialueasetuksessa säädetyt tukialueet vaikuttavat myös Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta yrityksille myönnettävien tukien määrään. Tuen enimmäismäärästä säädetään maaseudun yritystuesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa

(80/2015). Koska tukialueisiin I ja II nimetyt kunnat säilyvät ennallaan vuoden 2021 loppuun asti, ei käsillä olevan asetuksen antaminen edellytä maaseudun yritystukiasteuksen muuttamista.

Uudet aluetuen suuntaviivat voimaan vuoden 2022 alussa

Euroopan komissio on vahvistanut uudet aluetukisuuntaviivat huhtikuussa 2021. Näiden suuntaviivojen mukaisten kansallisten aluetukikarttojen valmistelusta on käynnissä oma prosessinsa valtioneuvostossa. Suomen tulee ilmoittaa uuden aluetukikartan mukaiset I ja II tukialueet komissiolle syksyllä 2021. Komission hyväksytyä tukialueet valtioneuvosto voi antaa asetuksen tukialueasetuksen muutoksesta. Uuden tukialuejaon on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2022.

Taloudelliset vaikutukset

Asetuksella ei ole välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia. Tukialuesetuksessa säädettyvät tukialueet vaikuttavat yrityksille myönnettävien tukien enimmäismäärään. Yrityksille mainittuja tukia myönnetään valtion talousarvion määrärahojen puitteissa.